

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 19 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 November.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft aan het slot der zitting van Donderdag den heer Groen van Prinsterer beantwoord, hem op den voet volgende. Op de bevestiging van den heer Groen, dat men den schijn moest vermijden, dat men meer moed had om te spreken *buiten* dan *binnen* de Kamer, zeide hij, dat er weinig moed toe behoort om een minister aan te vallen in de Kamer, veelmin daar buiten. Maar hij maakt een *groot onderscheid* tusschen een en ander, en wil gaarne aannemen, dat in de Kamer *alleen* gehandeld wordt uit een gevoel van vaderlandsliefde en *geenszins* om de inzichten van deze of gene partij te bevorderen, of om dezen of genen persoon te verwijderen. Zoo de strijd daarin onttaardt, dan wordt het een ongelukkige persoonlijke strijd, die evenwel gelukkig nog *dat voordeel* heeft, dat hij de gelegenheid opent om leugen en laster tegen te spreken.

Op de historische schets des heeren Groen merkt de minister in 't algemeen zeer juist aan, dat zij slechts geweest is eene verzameling van feiten, met inlassing van een aantal verkeerde uitleggingen. Dat is gewoonlijk het geval, als de heer Groen van historische feiten gewaagt in de Kamer. Men verneemt dan eenige behendig bij elkander gegroepde feiten, waaronder men eene hatelijke beteekenis schuift, om er een scherp punt aan te brengen.

De minister brengt in herinnering, dat dit ministerie buiten een drietal specialiteiten, nog is wat het was bij zijn optreden, dat het steeds in éénen geest heeft gehandeld en dat er nooit verschil is geweest, wat men daarvan ook vermeld hebbe. De roeping van dat ministerie zou, volgens den heer Groen, zijn geweest: handhaving der Grondwet in christelijk historisch zin. De minister ontkent zulks. De Regering schat hoog het Christendom, godsdienst en historische herinneringen; maar zij had niet in last en nam daarom ook niet tot taak den christelijk historisch zin van den heer Groen onder de Grondwet te schuiven. Ook heeft de Regering niet getracht de sponzen te halen over historische herinneringen, zooals de heer Groen beschuldigt. Het ministerie beweert, tijdens het *incident* eene goede daad te hebben verricht, die men niet kan afkeuren, tenzij het doel is om *godsdiensthaat* en *verdeeldheid* aan te stoken en gaande te houden. De ministers hebben de Aprilbeweging begrepen, maar zij hebben haar niet aangestoot. Zij waren vreemd daaraan. Zij werden door den Koning outboden en hunne taak was om regt te doen wedervaren aan het gekwetst gevoel van een gedeelte der natie, zonder daarom het andere deel te krenken. Het is voorzeker gemakkelijk driften en hartstogten op te wekken; maar ze neder te zetten en tot bedaren te brengen, dat is voorzeker moeilijker taak. De Regering heeft niet de sponzen gehaald over historische herinneringen; maar zij zou zich gelukkig rekenen, indien zij halve uitwisschen onzalige twisten en betreurenswaardige verdeeldheden. Hij ontkent verder dat ooit de rigting van het ministerie geweest is vrees in te boezemen voor een enkel man. Indien er ooit vrees voor erger bestond, zegt hij, dan is het in het tegenwoordig tijdperk ontstaan.

De minister komt nu tot de drie tijdperken door den heer Groen aangegeven, en merkt omtrent het eerste op, dat de heer Groen de April-wet geheel over het hoofd heeft gezien, terwijl hij daarentegen het bezadigd antwoord der Kamer op de troonrede afkeuwend wijze voor rekening van het ministerie brengt, daarbij vergetende, dat de troonrede het werk was van het ministerie. Men vergunne ons hier de herinnering, dat bij dat antwoord op de troonrede de »vrienden» alleen stonden in de poging, om op de hartstogten te spekuleren.

In het tweede tijdvak vindt de heer Groen de griet, dat de Regering met zijne vrienden gebroken heeft. De minister antwoordt: Niet *zij* hebben met *u*, maar *gij* hebt met *ons* gebroken. De Regering heeft altijd erkend, zoo gaat hij voort, dat *gij* gevaarlijke bondgenooten zijt, en zij is overtuigd dat geen ministerie twee maanden lang met *u* in bondgenootschap zou kunnen doorbrengen. Daarom waren wij geen bondgenooten; maar wat verschil

er ook ware over algemeene bijzonderheden, in de praktische resultaten was er overeenstemming. Maar de heer Groen is nog verder gegaan. Sprekende over het breken met zijne partij, schuift hij er behendig voor in de plaats: de grondslagen der geheele April-beweging, alsof in de partij van den heer Groen de heele beweging ware vervat. Het is eene zonderlinge manier om zijne eigene partij met andere te vermengen en sterk te doen voorkomen, waar zij zwak is.

De heer Groen heeft ook gesproken van de verkiezingen, die in dat tijdperk plaats hadden; maar 't is de schuld niet der Regering dat hij toen een *échec* bekwaam, waartoe zij niet medewerkte, dat zij betreurde en dat de heer Groen heeft te wijten — het is de minister die 't zegt — aan zijn antagonisme tegen 't gouvernement.

In het derde tijdperk is door den heer Groen gewezen op het verschil tusschen het ministerie en een gedeelte der Kamer, dat gewoon was de Regering te ondersteunen. De minister verzekert in de eerste plaats, dat de Regering in de kwestie der afschaffing van de accijnsen zich niet heeft laten dwingen door de oppositie en wijst ten bewijze daarvan op twee redevoeringen destijds gehouden. Wij hebben 't onze destijds daarvan gezegd. In de tweede plaats verzekert hij, dat de Regering niet gebroken heeft met hen die haar ondersteunden. Er is een oogenblik geweest van verschil, maar daarom geen breuk; het ministerie heeft sinds de bewijzen gehad, dat de ministeriële partij het verschil slechts als een *incident* van voorbijgaanden aard beschouwt.

Eindelijk wat de vermenging van partijen betreft, de minister ziet daarin volstrekt geen ongeluk. In ons land is het monarchaal beginsel het eenige, dat tot aller welzijn kan strekken, maar dat beginsel zou juist geschoot worden door het denkbeeld, dat er partijen zijn, die regeren. Daardoor brengt men de Regering over in het parlement. En het is zijne volle overtuiging dat partijen gevaarlijk zijn voor het vaderland en koningschap, en dat zij tot niets anders kunnen leiden dan tot aanstoken van twist en tweedragt onder de verschillende deelen van de bevolking.

Ten slotte maakt de minister twee opmerkingen: 1°. Zoo er bedroevende verschijnselen zijn in het land, dan zijn zij niet aan de Regering te wijten.

2°. vraagt hij, of de toestand van ons vaderland in betrekking tot het buitenland dan zoo gunstig is, dat de heer Groen daarin aanleiding kan vinden om redevoeringen uit te spreken, die aller driften en hartstogten kunnen gaande maken. Hij voor zich meent dat eendragt in het vaderland meer dan ooit allerwenschelijkst is. Iedere rede, die strekt om haar te bewaren, is eene weldaad; iedere andere kweekt onrust en verdeeldheid.

In de zitting van gisteren, Vrijdag, zijn de algemeene beraadslagingen over de begroting ten einde gebracht; nadat nog eenige sprekers het woord hebben gevoerd.

De heer Storm, de eerste spreker, handelt naar het voorbeeld, dat hem daags te voren was gegeven, over de gelijkstelling der gezindheden in 't begeven van ambten, welke geheel over 't hoofd wordt gezien, zoodat zelfs in Noord-Brabant een deel der bevolking daarvan wordt uitgesloten. De spreker verlangt geene verdeeling der posten naar het zielental; hij wenscht slechts dat men bij de benoeming tot bedieningen uitsluitend op kunde, geschiktheid en braafheid let, en vordert dat die verdeeling niet zóó plaats hebbe, dat men, in weerwil van talent en braafheid, aan achterstelling der Katholieken moet denken, zooals thans in Noord-Brabant het geval is. De bevolking beloopt daar 400,000 zielen, waarvan slechts 46,000 Protestanten. Als de spreker daar dien toestand nagaat, dan vindt hij er alléénlijk gelijkstelling in de geleerden van de miliciens en in die van de kontribubelen voor den fiskus. Gelijkstelling treft hij slechts aan waar het geldt de last te doen en lasten te dragen. Hij kan niet alles aanhalen, maar wijst onder anderen op de notarissen in den Bosch, te Oss, Bostel, Eindhoven en Bergen-op-Zoom. Verder zijn bijna alle hogere posten in Noord-Brabant in handen van Protestanten. Dat het in andere provinciën niet beter gesteld is behoeft geen betoog. De spreker wijst dit alles niet

aan de Regering, omdat de waarheid niet altijd tot haar doordringt; maar men kan die verschooning toch niet gansch aannemen als men let op al de departementen van algemeen bestuur, waar alle Katholieken zijn buitengesloten. De tegenwerping, dat bij de Katholieken weinig geschiktheid bestaat, wordt door den spreker beantwoord, met te wijzen op de mindere bedieningen, waarvoor weinig bekwaamheid vereischt wordt boven de eerlijkheid, waartoe de toegang, evenzeer als tot de hogere betrekkingen, voor de Katholieken gesloten is. Er zijn b. v. van de ontvangersplaatsen in Noord-Brabant 62 Protestanten, slechts 37 Katholieken en één Israëliet te vinden. Waar blijft bij zulke verdeling van bedieningen art. 166 der Grondwet, dat toch ook met solemneelen eed wordt bezworen?

De heer van Bosse meent dat de Kamer niet geroepen is om de ministeriële beslissingen, in den vorm van koninklijke besluiten voorgedragen, te registreeren. Zij heeft een vrij oordeel en beslissing uit te brengen over de begroting en over elken post daarvan.

Vervolgens treedt hij in de beoordeeling dier begroting. Hij ziet daarin het treurig verschijnsel, dat de begroting sluit met een schijnbaar te kort. Intusschen, de heer van Bosse toont aan, dat het te kort slechts schijnbaar is, en dat de uitgetrokken uitgaven met der daad en ruim gedekt zijn. Maar hij had eene andere inrigting der begroting gewenscht, die hem veiliger voorkomt; namelijk met op de begroting te brengen het batig slot dat van de Oost voorhanden is. Dienstvermenging was daarvan niet te vreezen, als men de begroting goed indeelde. Op een groot overschot valt niet te rekenen, vooral als men let op de buitengewone uitgaven, die door suppletoire wetten zullen worden voorgesteld. Hij heeft vele bezwaren tegen de begroting, maar of hij tegen de wet op de *middelen* zal stemmen wil hij nog niet zeggen. Maar hij zal stemmen tegen die hoofdstukken der begroting, waarvan hij het hooge cijfer bestrijdt. Hij sluit met twee aanmerkingen.

Hij meent dat er eene groote fout begaan is met den accijns op het gemaal af te schaffen zonder *dadelijk* een voldoende equivalent daarvoor in de plaats te brengen. En hij geeft het der Regering in bedenking om de begroting op eene andere wijze in te deelen. Hij verlangt namelijk dat er voor gewone uitgaven een normaal cijfer worde aangenomen, en dat de buitengewone uitgaven alleen uit de koloniale baten zullen worden bestreden.

De minister van Financiën verklaart 1°. den heer Bosscha, dat de Regering altijd bereid is om aan de Kamer alle verlangde inlichtingen te geven, maar dat zij in hare memorien van toelichting op de begroting dat niet doen kan. Hij komt 2°. op tegen de heeren van Rappard en Groen, omtrent de beschuldiging van den eenen, dat een wedren tot afschaffing van accijnsen is opgezet, van den anderen, dat een zwichten voor eene partij aan de orde is; als hadde de Regering gehandeld zonder op de behoeften van het volk te letten. De Regering mag zich in deze dure tijden gelukkig achten, dat het gemaal is afgeschaft, en zij daardoor gedaan heeft wat zij kon tot verligting van het volk. Hij verdedigt 3°. zijne wet op de middelen, die met geen te kort sluit, al schijnt het zoo. Alle zwarte voorspellingen van den heer van Rappard zijn ongegrond. Vroeger heeft men gezegd, dat het met amortizeeren gedaan was, en nu is er een voorstel om nog 5 miljoen te amortizeeren. Ook voor de buitengewone uitgaven van 1856 heeft men niets te vreezen. Er zal op de dienst van 1855 nog 1 miljoen en 6 ton daarvoor overblijven. In de raming der middelen is de Regering afgegaan op eene grootere mate van waarschijnlijkheid, en dat acht hij voldoende. De raming is nog beneden de gemiddelde opbrengst van de 24 laatste jaren. 4°. Wat het gebruik der oost-indische baten betreft, de minister heeft plan om nog in deze zitting eene wet op de oost-indische komptabiliteit voor te dragen; dan zal er gelegenheid zijn, om dat punt te behandelen. 5°. den heer Storm betuigt hij, dat hij niet let op de godsdienst, maar dat men ook geen regt heeft te zeggen, ik moet bevorderd worden *omdat* ik tot dat kerkgenootschap behoor. Hij voegt daaraan toe: men moet niet letten op ééne pro-

vincie, maar op het geheele land. 't Is een ellendige uitvinding. Wij komen later op deze kwestie terug om de punten op de i te zetten. 6°. Hij eindigt met te kennen te geven, dat aan het verlangen van den heer van Basse, om de begroting anders in te deelen, thans niet kan worden voldaan; maar dat toch het denkbeeld overweging verdient.

Daarna is de gansche zitting gewijd geweest aan het door de heeren Groen en Storm besprokene. Wij komen daarop in een volgend Nummer breedvoerig terug. Bij gebrek aan plaats geven wij van daag slechts den zin van het gezegde. De heer Groen heeft in eene nieuwe redevoering die van de vorige zitting opgehelderd, dat is, om het juiste woord te gebruiken, geheel terug genomen. Hij had geene oorlogsverklaring bedoeld noch tegen 't ministerie, noch tegen den heer van Hall, en niet vergetende dat hij door de liberale partij in de residentie gekozen was, had hij geen plan om met haar te breken. Overigens dacht hij dat verstandhouding mogelijk was, als een krachtig gouvernement *suprematie* van alle kanten weert, en let op de eischen en de behoeften van elke gezindheid.

De heer van Hall heeft die verklaring zonder onderzoek aangenomen, daarbij duidelijk doende uitkomen, dat de heer Groen de politiek van *apaisement* de Regering heeft goedgekeurd, en dat daaromtrent nu in der Kamer geen verschil meer bestaat, en een blaam geworpen op de pers, die nog onlangs eene nieuwe godsdienstige agitatie voorbereide met een staatkundig doel, zonder eenigen steun te vinden bij weldenkenden. Zij die deze beweging begonnen hebben zullen later, zegt hij, het masker afwerpen. Wie zijn zij, zoo vraagt hij, en wie ondersteunt hen? Het antwoord is niet gekomen.

Vervolgens hebben de minister van Justitie, de heeren de Brauw, Storm en Schimmelpenninck van der Oije nog de kwestie der vergeving van ambten besproken; waarna de algemeene beraadslagingen zijn gesloten.

Hoofdstuk I, *Huis des Konings*, werd zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Heden beraadslaagt de Kamer over hoofdstuk II.

Het verheugt ons dat ook de *Amsterdamsche Courant* tot het inzicht begint te komen van wat door regt en billijkheid, zoowel als door het nationaal belang, ten allen tijde, maar wel bijzonder onder omstandigheden als de tegenwoordige, gevorderd wordt. Ziehier wat zij schrijft:

Nederland kenschetst zich door eene loffelijke zucht naar rust en orde. Inwendig is zijn toestand over het algemeen gunstig. Met het buitenland verkeert men in staat van vrede en vriendschap. Dat zijn gewichtige omstandigheden, vooral wanneer men let op den hevigen krijg, die door een deel van Europa gevoerd wordt. Het wel begrepen belang des lands brengt mede, dat, zoo veel mogelijk, de eendragt onder de ingezetenen worde aangekweekt en bewaard. Het strooijen van zaad, waaruit verdeeldheid of twisten van welken aard ook, zouden kunnen voortspuiten, zouden wij diep betreuren, als nu meer dan ooit geheel in strijd met 's lands belang. Zoo 't ministerie dit tracht te voorkomen, zoo het iets gedaan heeft om die ramp van Nederland af te wenden, wij zouden het daarvoor erkentelijk zijn. Niemand behoeft zijne beginselen op te offeren, het is zelfs plicht te waken voor elke overheersching, van welken kant die ook mogt komen; maar hoe uiteenlopend ook die beginselen mogen zijn, dat men nog bij tijds de handen ineensla, om groote onheilen van het vaderland af te wenden; dat men bij tijds inziet, dat eendragt voor den staat onmisbaar is. Daarom hopen wij, dat ook de aangevangen discussiën ten slotte het bewijs zullen leveren van de gegrondheid der stelling van den minister van Buitenlandsche Zaken, dat, hoe uiteenlopend de beginselen ook mogen zijn, men dezelfde praktische resultaten beoogt en het schip van staat alzoo in veilige haven wenscht te houden.

Dat is wel gezegd. Hopen wij dat de *Amsterdamsche* voortga op den weg, welken zij thans heeft ingeslagen, en dus medewerke tot het bereiken van het doel, dat door allen beoogd wordt, die het wel meenen met Vaderland en Koning.

Is bij het volgende in de *Amsterdamsche Courant*, als stads courant opgenomen, wel de betamelijke voorzigtigheid in acht genomen?

Frankrijk zal waarschijnlijk met sympathie en dankbaarheid vernomen hebben, dat zijn keizer liever dan de middelen na te sporen om een einde aan den oorlog te stellen, slechts diegene zoekt, welke den krijg nog vreedser maken zullen, zoo als hij door de hem toegeschreven uitvinding der vlottende batterijen bewijst, en men is onwillens geneigd als tegenhanger der vlottende batterijen van den Keizer zijne leuze *L'empire c'est la paix* te stellen! Welk een afstand! Welke drogreden! *Lodewijk Napoleon is echter bij zijn proefstuk niet in dat vak en zoo als men weet, noemt men hem ingeslijks als uitvinder van een naar [een] nieuw stelsel vervaar-*

digd kanon; — alleen voegt men er in het geheim bij, dat de ware uitvinder generaal Dufour is, die de min of meer gedwongen zedigheid heeft gehad de eer aan zijnen meester te laten."

De ondervinding heeft voorzeker ten duidelijkste bewezen, dat het onderwijs een hoogst voordeeligen invloed uitoefent op het welzijn van Kerk en Staat. Daarom begrepen eenige weldenkenden te regt, dat de beschaving der arme jeugd in onze overzeesche bezittingen, hare kiem en voortplanting in het godsdienstig en school-onderwijs moest vinden. Reeds sedert eenigen tijd mogen wij dan ook de zoete vruchten plukken, door dit hoogst belangrijk samenwerken voortgebragt. Maar is het eene waarheid dat het begin en de instandhouding der scholen, die in haar geheel van de weldadigheid afhangen, groote bezwaren met zich voeren, zoo zal deze waarheid zich voorzeker meer bevestigen in betrekking tot de katholieke scholen, welke zoo ver van het moederland verwijderd zijn; deze kosten daar groote inspanning, hier aanhoudende fieldoffers. Hierom is het ons hoogst nuttig voorgekomen, door het opnemen van den onderstaanden brief, de Associatie voor die scholen aan de herinnering onzer geloofsgenooten voor te stellen, en ze huaner bekende milddadigheid dringend aan te bevelen.

Bijzonder doen wij dit met het oog op den naderenden feestdag, De 21° November is door Z. Doorl. Hoogw. Mgr. van Curaçao bepaald voor eene Mis van dankbaarheid aan God in alle de kerken van zijn Diocees, en ook voor dien dag zijn door Zijne Heiligheid Pius IX. aan de leden bijzondere gunsten toegestaan (Zie vierde verslag). Hun vooral zal het aangenaam zijn, door nevensgaande schrijven van welgemelden Apostolischen Vikarius, de vruchten te kennen hunner liefde-offers, door de schoone vorderingen welke er door verkregen zijn.

"Den 4 dezer heb ik de eer gehad uw geëerde letteren van de maand Mei II. benevens het vijfde Verslag der Associatie te ontvangen. Het zij mij vergund het Bestuur andermaal mijne erkentelijkheid te betuigen, gelijk ik reeds deed in mijn brief van den 12 Mei jl. N°. 4¹; tot welken brief ik de vrijheid neem mij ook in andere opzigten te refereren.

"Uit de ontvangsten, welke gij de goedheid hebt mij te doen keunen, schijn ik te kunnen opmaken, dat hoe belangrijk zij op sommige plaatsen zijn, zij daarentegen op andere minder zijn geworden of zelfs geheel schijnen te hebben opgehouden, hetgeen zekerlijk voor het goede werk hoogst te betreuren is.

"Omtrent de schoolbehoeften kan ik u melden, dat wij een aanzienlijken voorraad hebben, zoodat wij in dit en in het volgende jaar weinig zullen behoeven. Ook ben ik thans bezig hier eenige schoolboekjes op mijne drukkerij te laten drukken, ik geloof ook hierdoor te economiseeren. Eene der grootste rampen voor dit Vicariaat in het algemeen en voor onze jeugd in het bijzonder zoude ik het achten, indien deze zoo weldoende Associatie, waaraan wij reeds zoo veel te danken hebben en welke reeds zulke goede vruchten voortbrengt, ophield te bestaan. Zoude zij niet veel eerder zich meer kunnen uitbreiden? Ik wacht nu, hoe de verzorging der Overzeesche Missiën zal geregeld worden, ook ben ik antwoord op sommige brieven te verwachten, ten einde daaraan overeenkomstig naar Rome te schrijven.

"Bij de eventueele emancipatie der slaven, die zoo als wij hopen niet verre meer verwijderd is, of zelfs wanneer men maatregelen van voorbereiding zal gelieven te nemen, zal zekerlijk het onderwijs der jeugd nog meer dan ooit eene volstrekte behoefte worden. Wat toch zoude de slaaf zijn, al verkrijgt hij zijnen vrijdom, indien hij niet beschaafd wordt? Thans zijn op de scholen bijna geene slavenkinderen, omdat de meesters ze niet willen zenden, ofschoon zij zeer wel weten, dat onze scholen voor hen openstaan. Intusschen doen onze Zusters en onderwijzers hun best, om de jeugd der vrije lieden, (die zeer talrijk zijn), te onderwijzen en te beschaven. Dat die pogingen niet vruchteloos zijn leert de ondervinding en wordt zelfs door de protestanten in het algemeen erkend. Den 2 dezer bedroeg het getal der kinderen, die door de Zusters alleen hier onderwezen worden 1270, zonder nog van de scholen van den heer Huyke, waar verre over de 80 leerlingen zijn, noch van die van den heer Schwiep te gewagen. Den eersten dezer is de nieuwe van steen gebouwde school door meester de Vries te Aruba met 78 leerlingen geopend. Te Bonaire verlangt men vurig naar een school... Hadden wij een talrijker personeel en meer geldelijke hulpbronnen men zoude nog veel meer kunnen doen, maar de middelen ontbreken ons.

"Met de godsdienst in het algemeen gaat het hier zigbaar vooruit, ik wil niet terugzien op voorgaande jaren, maar in dit jaar heeft het getal der Paasch-Communicanten in iedere parochie dat van het voorgaande jaar merkkelijk overtroffen. Er zullen hier altijd slechte en onzedelijke christenen zijn, maar men gelief ook het volgende in aanmerking te nemen. 1°. Het is hier eene kolonie uit menschen van verschillende godsdienstige

gezindheden en natiën zamengesteld. 2°. Hier bestaat nog de slavenstand, hun getal bedraagt te Curaçao nog over de 5000. De meesten behooren aan protestantsche en joodsche eigenaars. 3°. Dit en onderhoorige eilanden zijn zeehavens, waar dagelijks nieuwe schepen komen; men weet wat zulks ook in Europa aanbrengt. 4°. Curaçao is eene garnizoensplaats en vesting. 5°. Hier is een toevlugtsoord voor allerlei soort van emigranten, die wel hunne ondengden, maar weinige dengden meebrengen. En toch beweer ik, zonder vrees van gelogenstraft te kunnen worden, dat Curaçao van alle de omliggende eilanden en van de plaatsen aan de vaste kust, de zedelijkste en godsdienstigste plaats is dit is hier alom bekend. Mij dunkt indien men dit alles wel overweert en zelfs vergelijkt met hetgeen in de Annalen van de voortplanting des geloofs van andere plaatsen vermeld wordt, dan is dit Vicariaat niet eenige attentie en belangstelling onwaardig. En schijnt het dat hier alles niet spoediger vooruit gegaan is, zoo dient men in aanmerking te nemen, hoe beperkt ons personeel evenzeer van priesters als onderwijzers zoo vele jaren geweest is, over hoe weinige geldelijke hulpbronnen wij hebben kunnen beschikken en met hoe vele tegenkantingen wij te worstelen gehad hebben. Het gaat niet spoedig om eene arme en onbeschaafde bevolking te regt te brengen, dit immers wordt ook vaak in Nederland, althans in de groote steden, waar zoo vele hulpmiddelen zijn en sedert zoo vele jaren bestaan, ten opzichte der arme volksklasse ondervonden.

"Ik weet bij ondervinding de gunstige gevoelens van UEd. en van het Hoofd Bestuur, maar ik heb het bovengestane geschreven, opdat het misschien tot informatie diene voor die leden der Associatie, die daar zij minder onze omstandigheden kennen, minder juist onze zaken beoordeelen....

"Dankbaar voor uw goede wenschen en de goede zaaiwer protectie aanbevelende, verblijf ik met de meest hoogachting

"UWEds. Dw. Dienaar en Vriend

"† MARTINUS,

"Bischof van Cytrum en Ap. Vic.

De minister van Koloniën doet het volgende beroep op de liefdadigheid:

"In de *nederl. Staats Courant* van 6 Nov. jl. zijn uit de *javasche Couranten*, overgenomen de berichten welke bij het gouvernement van nederl. Indië zijn ontvangen omtrent de rampen, door welke Banda, Ternat en andere in den molukschen Archipel gelegene eilanden in de maanden Junij en Julij dezes jaars, op nieuw door aardbevingen, brand en andere onheilen, zwaar zijn geteisterd geworden.

"Tot leniging van de door die rampen aan de ingezetenen berokkende aanzienlijke verliezen, heeft de Gouverneur-Generaal eene inzameling van giften in Nederlande Indië toegestaan, en tevens de tusschenkomst van het departement van Koloniën ingeroepen om in Nederland tot hetzelfde einde, eene algemeene inschrijving open te stellen.

"Gaarne willende medewerken tot de bereiking van door het Indisch Bestuur voorgestelde doel, brengt min. van Koloniën ter kennis van de ingezetenen van Nederland, dat hij bereid is aan het lokaal van het departement van Koloniën te 's Gravenhage en aan het agentschap van dat departement te Amsterdam te ontvangen en naar Batavia over te maken, alle giften welke tot bedoelde einde mogten worden afgezonderd; terwijl de kommissarissen des Konings in de provincien (met uitzondering van Zuid-Holland) is verzocht de giften willen in ontvangst nemen, welke hun, ter voorschreefzake, mogten worden toevertrouwd."

Wij hebben vóór eenigen tijd gemeld, dat de verniging van constitutionelen in hare algemeene vergadering van 15 October II. haar programma van beginselen vastgesteld, en dat wij spoedig in de gelegenheid konden te zijn, dit programma aan onze lezers mede te delen. Wij vernemen thans, dat het bestuur dier vergadering, alvorens tot de openbaarmaking van dit programma over te gaan, een verschil van meening, onder leden over de wijze dier openbaarmaking gerezen, de beslissing der algemeene vergadering wenschte te derwerpen, en besloten heeft, daar het jaargetijde het bijeenroepen eener buitengewone vergadering minder geschikt is, het goedvinden der eerstkomende gewone vergadering, welke in Mei a. a. gehouden zal worden, af te wachten.

Z. M. heeft mr. A. J. van Beeck Calkoen op zijn vervolg ontslagen als hoogheemraad van den Lekdijk (Nieuw Utrecht).

Wij zijn door de direkte der Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij verzocht en gemagtigd te kennen te geven, dat het in een dagblad voorkomend bericht

erzakingen van een of meer der pijlers van de spoorweg over den IJssel van allen grond ontbloot is. (Arnh. Ct.)

Aan eene fransche maatschappij is door de Luxemburgsche regering concessie verleend voor den aanleg van spoorwegen van Luxemburg naar de belgische, Pruisische en fransche grenzen.

Volgens de belgische bladen zijn de stoffelijke overblijfselen van den graaf van Liedekerke Beaufort, in leven nederlandsch gezant te Rome en onlangs aldaar overleden, te Namen doorgevoerd.

Den 11^{en} November is nabij de gemeente Helmond een verschrikkelijke brand uitgebarsten. Ontstaan in de schuur van den timmerman A. S. is niet slechts dat pand, met eenige vee enz., maar ook deszelfs annex woonhuis totaal vernield. Niettegenstaande de toegesprongen hulp, heeft het vuur zich nog medegedeeld aan de belendende woning, schuur en stal van den landman W. v. A., welke panden mede zijn verwoest. De schade is aanzienlijk; het vernielde komt echter ten laste van eene brand-assurantie maatschappij.

GRAVENHAGE, 16 Nov. Z. Exc. de burggraaf de Schaal, minister van Z. M. den Koning van Portugal bij het Nederlandsche Hof, heeft heden morgen de residentie verlaten, zich naar Brussel begevende.

Den 20^{den} derer zal te Kopenhagen de konferentie een aanvang nemen, waarbij alle zeemogendheden zullen worden vertegenwoordigd en waarin zal worden behandeld het vraagstuk nopens de heffing van den Sondtol, welke konferentie is uitgelokt door het weigeren van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om in het vervolg dien tol te betalen. Naar wij van goederhand vernemen, zal ook Nederland bij de konferentie worden vertegenwoordigd en is tot afgevaardigde daarbij benoemd de graaf van Bylandt, nederlandsch minister resident te Stockholm. Genoemde gezant heeft verleden week penige dagen in deze residentie verbleef, waarna hij zich naar zijnen post heeft begeven. (Constitutionell.)

Hetzelfde blad blad zegt allen grond te hebben, om te kunnen gelooven, dat het bezipt van de Emancipatie onjuist is, volgens hetwelk de nederlandsche Regering onjuist is, volgens hetwelk de nederlandsche Regering het handels- en scheepvaartverdrag heeft opgezegd, dat zij in 1851 met België voor een tijdvak van vijf jaren had gesloten.

Heden hebben bij den Hoogen Raad (burgerlijke Kamer) de nieuw benoemde prokureur-generaal bij de provinciale gerechtshoven in Zuid-Holland en Gelderland de gevorderde ambtseden afgelegd.

ROTTERDAM, 16 Nov. Heden avon voor middernacht is er een felle brand uitgebarsten in de branderij van de heeren Duijs & Zuhorst, aan het einde van de Baan alhier. Met ongelooftijken spoed was er een groot getal brandspuiten aanwezig, en gelukte het aan den bekenden ijver van den brandweer, het vuur bij het pand te bepalen en de naast aan gelegen branderij van de heeren Lutz & van Langeveld te beschermen, alsmede het pand aan de andere zijde der branderij gelegen. De burgermeester, onderscheidene leden van den raad, de hoofden der dd. schutterij en der politie, waren onmiddellijk aanwezig. De orde werd weder uitmuntend gehandhaafd en ruim half twee ure was men het vuur meester. De oorzak van den brand is tot dusver onbekend. (N. R. Ct.)

BREDA, 15 Nov. De op heden gehouden paarden- en vee-markt was tamelijk druk bezocht en de aanvoer vrij voldoende. Eenige paarden zijn voor buitengewoon hooge prijzen verkocht; terwijl de handel in varkens vooral in liggen, boven het tamelijke kan genoemd worden.

GORINCHEM, 13 Nov. Op de heden alhier plaats gehad hebbende groote beestenmarkt waren 8 a 9000 runderen aangebragt. Ofschoon er weinige vreemde kooplieden aanwezig waren was het vetvee en de kalfkoeijen zeer gewild en konden daarvoor goede prijzen bedongen worden. Het fokvee moest echter uithoofde van de schraalte van hooi voor verminderde prijzen worden afgezet.

MEDEMBLIK, 14 Nov. Ter kaasmarkt werden heden aangevoerd 28 stapels, welke langzaam werden opgeruimd tot 304 de 50 Ned. fl.

BLOKZIJL, 14 November. De botermarkt was heden minder gunstig gestemd, zoodat voor de boter slechts bedongen kon worden per ned. fl. 1 a 1.04, per het 1/2 vat f 21 a f 21.50, per 4 vat f 43 a f 43.50.

Men leest in de Tweede Editie van het Handelsblad: DANTZIG, 17 Nov. De Locust is alhier aangekomen van Petersburg, waarvan het den 13den was vertrokken. Er zijn geene berigten van eenig belang met deze gelegenheid aangebragt. Dit schip vertrekt weder naar Kiel, waarmede voortaan de dépêches voor het in de Oostzee kruisend eskader zullen worden gezonden.

HAMBURG, 17 Nov. Het fransche eskader, onder bevel van den schout-bij-nacht Pénaud, is op de terugreis naar Frankrijk, te Kiel aangekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Nov. De sluiting der tentoonstelling heeft heden met den grootsten luister plaats gehad; men berekent dat er 40,000 personen bij tegenwoordig waren. Toen de keizerlijke stoet binnentrad werd een kantante onder begeleiding van vol orkest aangeheven, waarvan men echter weinig hoorde door het geraas en het gewoel der talrijke menigte, die zich in het paleis vergaderd had.

De Keizer plaatste zich op de troon, aan zijn rechterhand stonden de prinsen Jérôme en Napoleon en de hertog van Cambridge, allen in groot uniform. De Keizerin droeg een fluweelen kleed van dezelfde kleur als de uniform van den engelschen hertog. Prins Napoleon als voorzitter der commissie leest het verslag voor van de uitgegekte prijzen en wordt door den Keizer beantwoord. Deze redevoering wordt dikwijls door toejuichingen afgebroken vooral de woorden "de onverschilligheid is eene slechte berekening, en het stilzwijgen een dwaling" wekken een levendige geestdrift op. De Engelschen vooral gaven hun gemoed in donderende hurrah's lucht.

Na de uitvoering van Handel's: "laat ons de overwinning bezingen" en van eene symfonie van Beethoven had de uitdeeling der medailles en decoraties plaats. Een en dertig bewakers der tentoonstelling, die ieder een groene met goud geborduurde banier droegen, waarop een gekroonde N, kwamen binnen en difleerden voor den troon. De exposanten plaatsten zich achter de banier hunner klasse en ontvingen uit 's keizers handen de groote medaille of de decoratie welke hen toegewezen was. Aan de industrie zijn 161 decoraties en 112 groote medailles te beurt gevallen. Na deze uitdeeling hebben de Keizer, de Keizerin, de prinsen en prinses Mathilde de estrade verlaten, en een wandeling door de zaal gemaakt om de bekroonde voortbrengselen te bezien. Overal werd de Keizer met warme toejuichingen ontvangen. Ten twee ure heeft het hof het gebouw verlaten. De tentoonstelling blijft tot den eersten December geopend. Men zegt dat dit een beleefdheid voor den Koning van Sardinië is. De contruiming gaat intusschen haar gang, de inzenders alleen kunnen hunne voorwerpen in het gebouw tot 1 December laten, zoo zij het verkiezen.

Na deze uitdeeling hebben de Keizer, de Keizerin, de prinsen en prinses Mathilde de estrade verlaten, en een wandeling door de zaal gemaakt om de bekroonde voortbrengselen te bezien. Overal werd de Keizer met warme toejuichingen ontvangen. Ten twee ure heeft het hof het gebouw verlaten. De tentoonstelling blijft tot den eersten December geopend. Men zegt dat dit een beleefdheid voor den Koning van Sardinië is. De contruiming gaat intusschen haar gang, de inzenders alleen kunnen hunne voorwerpen in het gebouw tot 1 December laten, zoo zij het verkiezen.

ENGELAND.

LONDEN 16 November. Men heeft berigten uit Hongkong ontrangen van vier dagen later dan de laatste indische post heeft medegebragt. De breemache brik *Greta* was door het stoomoorlogschip *Barracanta* opgebragt dat hem in de wateren van Oukhotsch buit had gemaakt. Aan boord van den *Greta* bevonden zich 280 zeelieden van de verongelukte russische schepen *Diana* en *Prins van den bloede*.

Men dacht dat de russische vloot zich ten noorden van de rivier Amoor ophield.

Sir William Codrington, de nieuw benoemde generaal van het engelsche leger in de Krim, heeft den ouderdom van 50 jaren bereikt, en was voor den aanvang des tegenwoordigen oorlogs nimmer in werkelijke dienst geweest.

Hij heeft zich echter in de twee laatste jaren als een dapper en kundig officier doen kennen, en bij den slag aan de Alma voerde hij de ligte divisie met zooveel beleid aan, dat hij aller bewondering opwekte. Codrington had reeds eerder aan het hoofd des legers geplaatst kunnen worden, ware het niet dat hij de regeringsvoorwaarden gesteld had, die rijpelijk overweging vereischten, en waarover eerst kortelings een beslissing gevallen is. Onder andere punten eischte generaal Codrington, dat de korrespondenten der dagbladen uit het leger verbijderd zouden worden, hetgeen de regering niet wilde toestaan, maar zij verzocht den dagbladschrijver bij wijze van schikking officieus om met bescheidenheid en voorzigtigheid in de mededeeling hunner berigten te werk te gaan.

STADSNIJWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 November.

ONDERTRUWD (15 Nov.): C. F. Detmers, van Ebus, met J. G. Swaving, van Vianen. - P. Nuyeen met D. W. Ha-verkamp.

ONTRUWD (15 Nov.): M. Rijnders met W. A. Sootens. - J. H. Brouwer met M. E. Dupuy. - D. Bauschert met C. R. Ram. - J. H. A. Gebing met J. M. van Muyden. - J. Kemper met J. M. Waterloo.

BEVALLEN (15 Nov.): H. M. E. de Wit Beukers, geb. Vet-kouter, D.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Nov. Belg. leen. 2 1/2 pc. 53 1/2. Obligatiën 3 pc. —; id. 4 1/2 pc. 98 1/2; Spanje 1—3 pc. 19 1/2; Binnl. 3 pc. 83; Romeinen 5 pc. 81 1/2; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65 1/2.

PARIJS, 16 Nov. Fransche 4 1/2 pc. —; 3 pc. 64 1/2; 3 pc. Spanje 33 1/2; id. 1 1/2 pc. 19 1/2; 4 1/2 pc. Met. —; Rom. Leen. 5 pc. 83 1/2; 1 1/2 pc. dito 19 1/2; Comité-Bewijzen 4 1/2; Passieve 5 pc. 83 1/2; Rusl. 95; 4 1/2 pc. dito 86 1/2; 4 pc. Holl. 93 1/2; 2 1/2 pc. 83 1/2; 5 pc. Sardinië 85; Brazilië 98 1/2; 4 1/2 pc. Peru 75; 6 1/2; id. werk. 19 1/2; 3 pc. Mexiko 19 1/2; Turkije 34 1/2; Portugal 44; Ecuador —; Wissel op Amst. —. WEENEN, 16 Nov. Met. 5 pc. 74 1/2; id. 4 1/2 pc. 64 1/2; Aktien 936; Wissel op Londen 11.6; Amst. 132; Goud 18 1/2; Zilver 13 1/2; Nieuwe Leening 97 1/2. BERLIJN, 16 Nov. 3 1/2 pc. Pr. Staatschuld —; 4 1/2 pc. Rus-land —; id. 5 pc. 95. HAMBURG, 16 Nov. Spanje 3 pc. 30 1/2; id. 1 pc. 18; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wis-sel op Amst. 36.10; Londen kort 13.5; Weenen —. FRANKFORT, 16 Nov. 5 pc. Met. 64 1/2; 1 pc. Spanje bin-neel. 19 1/2; id. 3 pc. 32 1/2; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

15 NOV. 4 1/2 u. gebl.		16 NOV. 4 1/2 u. gebl.	
Vedert., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	61 1/2	61 1/2	62
Dito Dito	3	78 1/2	78 1/2
Dito Dito	4	92 1/2	91 1/2
O. I. Leening 1844	4		
Amortis. Syndik.	3 1/2	89 1/2	
Handel-Maatschappij	4 1/2		
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2		
Holl. Spoorw.-M.	4 1/2		
Obligatiën	4 1/2		
Maatschappij van Weld.	4		
Aand. Ned. Bank	2 1/2		
België	2 1/2		
Dito bij Rothschild	2 1/2	50 1/2	
Frankrijk, Obligatiën	3		
Spanje, Opdep. Stukken	1 1/2	19 1/2	19 1/2
Dito	3	38 1/2	38 1/2
Dito Binnel. a 6/m.	3	32 1/2	32 1/2
Coupon-Bewijzen	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Amortisable Schuld	6 1/2	6 1/2	6 1/2
Portugal, te Londen	3	40	40 1/2
Dito Uitgestelde			40
Rusl., bij Hope 1798 en 1816	5	10 1/2	10 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	5	100	99 1/2
Cert. bij dito 1831 en 1838	5		100
Dito	4 1/2	86 1/2	86 1/2
Dito bij Hope	4	74 1/2	74 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	4	73 1/2	73 1/2
Dito bij id. 5de Serie	4	73 1/2	
Certifikaten te Hamburg	5		
Inschrijving in Assignat.	6		
Certifikaten van dito	6	56 1/2	
Polen, Certifikaten	4		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		142 1/2	142 1/2
Oostenrijk, Metalliek	5	62 1/2	62 1/2
Dito Nationale	5	65 1/2	65 1/2
Dito Nieuwe 1847	2 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852	2 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe	5	72 1/2	72 1/2
Dito 1854	5	72 1/2	72 1/2
Ween. Bank bij Golln & Co.	5	22 1/2	22 1/2
Dito	4		
Aand. met Loting fl. 250			
Nieuwe dito 1854	3 1/2		
Pruiss. Aand. 1854	3 1/2		
Amerika, Bank-Aktien Cert.			
Dito Orig.			
Napels, Cert. Lam. en Depoet	5		
Sardinië	5		
Denemarken, Leen. te Lond.	8		
Londena bij Hope	5	90 1/2	
Gratiën	5	97 1/2	
Dito 1843	4 1/2	86 1/2	
Mexiko	3	18 1/2	18 1/2
Dito Onbepaalde	8	18 1/2	18 1/2
Peru	4 1/2		
Grenada, a 100	2 1/2	17 1/2	17 1/2
Dito Uitgestelde		6 1/2	
Ecuador, a 100	4 1/2	3 1/2	
Venezuela, a 100	4 1/2		
Dito Uitgestelde	1 1/2		
Grieken, te Londen	5		
8 pCt. Stieglitz 80; Gren. onb. 17 1/2; 1 1/2; Equad. onb. 3 1/2; Coup. Equad. 38 1/2; Fr. O. Sp. A. 1180; O. B. A. 7990.			
Bij geringe omzet was de markt nagenoeg als gisteren.			
Koers van het Geld: Scheening 4 pCt. Prolongatie 4 1/2 pCt. Diskonto 4 pCt.			

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 53 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
Bordeaux	2/m. f 53 1/2	Napels	2/m. f 87
Madrid	3/m. f 243	Petersburg	1.65 1/2
Cadix	243	Weenen	6 w. f 30 1/2
Seville	240	Augsburg	35 1/2
Bilbao	241	Frankfort	98 1/2
Lissabon	41 1/2	Hamburg	2/m. f 34 1/2
Porto	41 1/2	Londen	2/m. f 11.70
Genua	2/m. f 45 1/2	Rotterdam	2/m. f 11.85

NIJWSTELLINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSSARE OBLIGATIËN.

Metalliek	26.15	Pruissische	84 1/2
Napelsche	—	Spanische	—
D. v. in 4st.	11.72	Hamb. Russ.	34
Eng. Russen	11.72	Russ. in Z. R.	33 1/2
Fransche	55 1/2	Pap.	—
Belgische	55 1/2	Pools. in Fl.	96 1/2

SPECIE-COURS.

Gouden Specien.

Stukken $\frac{1}{2}$ per Stuk	f 9,70 a 9,80
Oude Geraadte Dukaten	5,55 a 5,65
Wierden Sovereinen	11,75 a 11,85
Stukken van 20 Francs	9,55 a 9,65
Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. & 11 a 11 $\frac{1}{2}$ pc.	9,35 a 9,45

Zilveren Specien.

Piasters	per Stuk f 2,55 a 2,60
Stukken van 5 Francs	2,33 a 2,36
Brabandsche Kroonen	2,65 a 2,70
Fransche	2,70 a 2,75
Pruissische Daalders	1,74 a 1,77
Zilver 1000 a 980	— a —
900 a 700	104,20 a 104,70

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1855.	Aantal	Opbrengst van	Opbrengst van	Totale
	Reizigers	Reizigers	Goederen, enz.	Opbrengst.
In Januarij	57,649	f 53,659,35	f 18,284,72	f 71,944,07
Februarij	53,312	46,237,33	27,299,16	73,536,51
Maart	72,525	65,510,20	32,203,54	97,713,74
April	86,792	81,870,—	15,133,18	97,003,18
Mei	103,311	94,612,85	16,645,23	111,258,08
Juni	111,453	105,636,90	16,571,20	122,208,10
Juli	123,911	117,515,95	15,317,03	133,333,03
Augustus	121,723	110,470,15	16,502,98	126,973,13
September	100,130	86,033,05	14,007,88	100,607,88
Oktober	77,665	67,882,50	14,243,35	82,085,85
Totaal	913,403	f 829,178,30	f 187,268,34	f 1,016,446,64

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1855.	Aantal	Opbrengst van	Opbrengst van	Totale
	Reizigers	Reizigers	Goederen, enz.	Opbrengst.
Mei	48,153	f 57,107,92	f 13,370,60	f 70,478,52
Juni	62,105	64,212,27	13,007,86	77,220,13
Juli	71,738	89,777,75	13,754,47	103,532,22
Augustus	88,633	120,830,99	16,369,43	137,200,42
September	69,998	93,838,07	15,965,15	109,803,22
Oktober	56,751	72,003,80	18,704,13	90,707,93
Totaal	387,408	f 497,770,82	f 91,171,61	f 588,942,46

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 November.

Overzicht der Week.

KOFFIJ. Hiermede blijft het zeer willig en derijzing maakt steeds nieuwe vorderingen; zoowel voor Java als voor Brazilië werden weder hogere prijzen besteed; Java Ceelen hebben 2 c. winst bedongen, goed ord. is niet onder 33 $\frac{1}{2}$ a 34 c. te verkrijgen. — Te Rotterdam zijn uit de hand onder anderen in het begin der week afgedaan 1800 balen Brazil restant lading per *Eleri* a f 28 $\frac{1}{2}$; thans is goed ord. kleurig Brazil op 28 $\frac{1}{2}$ a 29 c. aan te nemen. — De berichten van Rio luiden minder geanimeerd, daar koopers voor zulke prijzen beginnen te huiveren; echter wordt ook aldaar geene prijsverlaging te gemoet gezien.

THEE. Heeft eene rijzing ondergaan op de wat hooger gestemde berichten uit Londen; vooral was er voor zwarte soorten veel kooplust. De 750/4 kn. goed ord. Congo directe aanvoer van China, zijn dan ook in Veiling te Rotterdam a 1 c. ruim, boven Tax. verkocht geworden.

TABAK. Noord-Amerikaansche soorten en vooral *Maryland* in de ordinaire kw. gedrukt; goede heldere soorten bij voortduring gewild. In *Kentucky* is niets gedaan. — Ook *Java* ging niets om, doch goede bruine, zoo gespikkelde als ongepikkelde soorten gewild; ordinair Binnengoed minder aangenaam. — Tegen 23 dezer komen alhier in Veiling 1161 pak *Malang ex Tagal*, *Virginie Stealen* opgeruimd.

SUIKER. Hoewel het artikel zeer gezocht blijft, zoo had er deze week toch niet die voortdurende en aanhoudende dagelijksche prijsverhooging als in de vorige weken plaats. De taxatie voor de aanst. Mei-veiling op 22 dezer is f 8 ruim boven Sept.-prijzen en men gelooft dat, hoofdzakelijk voor Engelse rek. fabrieuse prijzen zullen aangelegd worden. De verkoopen voor zó verre ons bekend is, bestonden uit: 879 kn. *Havana* van boord te onvangen der *Havana Paket* N° 8 a 15 waarschijnlijka f 42 en van *Java* 1600 kn. zeilend per *Doggersbank* N° 11 a f 12 a f 42 en N° 17 a f 18 a f 46, en zeilend per *Bellatrix* 1007 kr. N° 15 a f 451, 113 kr. N° 13 a f 44; en 612 matten N° 17 a f 46 $\frac{1}{2}$. Deze prijzen varieerden van f 6 a f 7 $\frac{1}{2}$ boven Sept.-prijzen. Voor Surinaamsche Suiker middelbare kleur werd f 43 $\frac{1}{2}$ besteed.

Geraffineerde Suiker zeer gezocht tot hogere prijzen. Gebrek aan voorraad maakt echter dat alle aanbiedingen weldra te vergeefs zullen zijn. Men berekent dat deze week eene verhoging van f 1 $\frac{1}{2}$ weder heeft plaats gehad.

In Rijn (ongepelde) ging deze week uit de eerste hand weder zeer weinig om; de per *Gustav* gearriveerde lading *Arracan* van 12000 balen was reeds zeilend verkocht; prijzen voor deze soort zijn nominaal op f 8 $\frac{1}{2}$ a f 8 $\frac{1}{2}$ te noteren. Voor een partij van 900 balen gebroken 2de soort *Tafelrijst* ex. *Hindoo* werd f 15 gevraagd, doch tot zulk eene exorbitante prijs waren er tot nu toe geene koopers. *Java* gesouneerd en op f 15 a f 14 gehouden, doch de eerste hands voorraad is zoo goed als opgeruimd. Gepelde soorten vast; gepeld *Arracan* f 10 $\frac{1}{2}$ a f 11.

SPECIEN zeer stil; men zoude beneden veilingsprijzen kunnen koopen; alleen *Java Kanael* genoot wat vraag en is niet zonder eenig avans te verkrijgen.

FRUIT. Gene enkele veiling heeft deze week plaats gevonden en prijzen zijn dan ook nagenoeg onveranderd. Van *Krenten* bestaat bijna geen voorraad meer; men vraagt f 53 voor *Zantische*, f 43 a f 48 voor *Patras*, f 18 a f 19 voor overgang *Smyrna* en f 15 $\frac{1}{2}$ a f 16 voor d° *Samos*. *Smirna Vijgen* zoude nog eene kleine hoeveelheden a f 45 te koop zijn.

VERWAAREN. *Indigo*. Hiervan vonden tot volle vorige prijzen deze week 60 kn. nemers; de kleine disponible voorraad verhinderden gaoojen omzet. *Cochinille*. De afloop der 304 kn., eergisteren in veiling, is hoezeer laag dan toch naar de kw.

en de omstandigheden, als vrij voldoende te beschouwen. *Verhouten* niets noemenswaardigs in gepasseerd; prijzen nagenoeg hetzelfde. *Quercitron* onveranderd. *Harst* met vraag tot vorige prijzen. *Terpentijn-Olie* met kleine handel tot vorige prijzen *Meekrap* met iets meer handel; wat tot matige prijzen wordt aangeboden, vindt grif nemers.

HUIDEN. De reeds zoo kleine voorraad van Zuid-Amerikaansche is door eenige verkoopen tot op ca. 1200 ps. verminderd. Ook in Java-soorten gaat ten gevolge van het ontbreken van disponible partijen, niets om, de aanvoeren bij de Maats. per *Resident van Son*, *Vijf Gebroeders* en onlangs van 3251 ps. *Runder per Javaan*, nog niet gelost zijnde. Per *Hindoo* zijn alhier nog 500 ps. aangevoerd, terwijl te Rotterdam per *Jan van Galen* van Moulmain aangebragt doch mede nog niet aan de markt of geëxamineerd zijn, 3228 ps. *Buffel* en 351 *Koehuiden*.

STERKE DRANKEN. *Genever* minder willig, Amst. Proef zoude thans a f 27 $\frac{1}{2}$ te verkrijgen zijn. *Arak* en *Rum* was aangenamer; van eertgenoomd artikel dat weder gezocht is, werd eene partij van 177/1 en 76/2 legg. zeilende per *Java* naar men zegt a f 220, en 100 legg. zeilend per *Doggersbank* tot geheimen prijs afgedaan.

TIN was aangenamer en thans niet onder f 73 $\frac{1}{2}$ te koop; het artikel wordt op f 73 $\frac{1}{2}$ gequou len. Daar de voorraad in de tweede hand onbelangrijk is, wordt er onder dien prijs niet losgelaten hoewel a f 73 vraag bestaat. *Lood* onveranderd; zoo wel van loco als zeilend vond *Zacht Rijn*, voor 70 ton koopers a f 16.

HOSIO EN WAS. Hier was de handel niet verlevendigd, daar nog altijd aanvoeren blijven ontbreken, de tweede hand eischt voortdurend hooge koersen en zoude *Havana Honig* niet onder f 23 in Entr. te bedingen zijn. — *Gele Inl Was* op f 87 a 88, doch deze prijzen geven geen aanleiding tot speculatie.

GRAANMARKT.

Tarwe weinig ter veil en de handel daardoor beperkt, 128 & roodb. *Poolsche* f 560, 121 & n. *Vriessche* f 490 Zn.; 119 & roode *Stettin* f 560.

Rogge ruim prijshoudend: 122 & *Rostocker* f 377, 118 & *Holsteinsche* f 352.

Garst merklijk hooger, 111, 112, 113 & *Deensche* f 257, f 260, 263, 265; 114 & *Zweedsche* f 262, 265.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend; 118, 120 & *Inlands*. Veen f 282, 288.

Koolzaad. *Huurl.* Meer 17 $\frac{1}{2}$ L. Op 9 vaten *Olie* in April ek. 107; Nov. ek. 109 L. *Lijnzaad* ruim prijshoudend: 100 & *Koningsbeger* f 12 $\frac{1}{2}$; 107/8 & *Egyptisch* f 495; 112/13 & *Krom.* f 497. *Raapohe* op 8/w. f 59 $\frac{1}{2}$; *Vliegend* f 58; 1 $\frac{1}{2}$ Mei ek. f 58 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ Dec f 57 $\frac{1}{2}$; 1 $\frac{1}{2}$ *Lijnolie* op 6/w. f 46 $\frac{1}{2}$; *Vliegend* f 45 $\frac{1}{2}$; 1 $\frac{1}{2}$ Maart, April en Mei ek. f 46 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ Dec. ek. f 45; 4 $\frac{1}{2}$ *Linnepolie* op 6/w. f 53 $\frac{1}{2}$; *Vliegend* f 52.

MIDDELBURG, 15 Nov. Tarwe. *Puik* nieuwe *Zeeuwache* f 17 a 17,25 naar deugd, mindere f 16,50. geringe f 16; *puik* jarige *Walchersche* dito f 18,75 en 19, meestal hielden de landlieden op f 19,25 vast; *puik* *Walchersche* *Nieuwe* dito f 17,25 tot 17,50, mindere f 17 a 16,75, geringe f 16,50 de *Mud*. — *Rogge*, *puik* *blanke* f 12,25, *Bruine* f 12. — *Gerst*. *Puik* *Winter* bragt f 8,75, dito *Zomer* f 7,75 a 7,90 naar kwaliteit per *Mud* op. — *Walchersche* *Witte*-en *Bruine*-boonen, 'tsochoon nog al gevraagd, konden echter worden weekprijs niet halen, men kocht de *puik* *Walchersche* *Witteboonen* begin *Beurs* f 13,50, later f 13,25, einde *Beurs* f 13 de *Mud*; *Bruine* dito f 12,25. 12 en f 11,75 de *Mud*; dito *Paardeboonen* zeer weinig ter veil, *puik* soorten werden met graagte tot f 9,25 en 9,50 genomen, mindere f 9 de *Mud*. *Walchersche* *Groene* *Erwten* hadden grage koopers voor f 11,75 en 11,50, groote f 13, 12,75 en 12,50 naar deugd. — *Zeeuwache* *Groene* *Erwten* f 11 a 11,25; dito *Paardeboonen* f 9 betaald. — *Koolzaad*, *puik* soort f 17,50, f 17,25 a 17; *Zomersaad* f 16,25 a 16. — *Raap-Olie* f 58,50. *Patent-Olie* f 60,50 en *Lijn-Olie* f 48,50 per vat.

SCHEEPSTIJNINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 16 Nov. *Visser Bzn.*, *Jeanette*, *Batavia*, l. v. *Brouwershaven*.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 November in lading naar:

<i>Aeulen</i>	A. v. Ahlen, Colln N° 9.
<i>Keulen & Coblents</i>	J. Grenshauer, die Gebrüder.
<i>Mainz</i>	J. B. Hartman, Mainz N° 3.
<i>Wessel</i>	E. Beijer, Wilhelmshina.
<i>Dusseld. & Neus</i>	H. Lutzenkirchen, Koophandel.
<i>Urdingen</i>	J. D. Keuter, Jonge Arend.
<i>Manheim</i>	L. Lang, Concordia.
<i>Frankfort</i>	J. Kieyitz, Frankfort N° 17.

Rijnhoogte ARNHEM 16 Nov. 1 el 33 duim.
KEULEN 16 " 7 vt. 0 "

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 19 November, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erf, Keizersgr., LL 230. —
2. Een Huis en Erve, N. Z. Voorburgwal, G 95. —
3. Een Huis, Achterhuis en Erve, Utrechtsestraat, Z 819. —
4. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Achtergracht, Z 165. —
5. Een Huis en Erve, Binnen-Oranjestraat, UU 638. —
6. Dito, eerste Leliedwaarsstraat, MM 480. —
7. Een Huis, Heerengracht, KK 113. —
8. Een Huis, Tuin en Erf, Runstraat, HH 212. —
9. Een Huis, Achterh. en Erve, Zwanenburgerstr., P 204. —
10. Een Huis en Erve, Elaudgracht, GG 139. —
11. Dito, Amstelstraat, P 95. —
12. Twee Huizen en Erven, Vinkenstraat, UU 509 en 510. —
13. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderstraat, AA 432. —
14. Een Huis en Erve, Huizittensteeg, G 108. —
15. De helft in den Wind-Korenmoelen de *Rijzende Zon*, benevens Huis en Erven, Stads Buitensingel bij de Leidsche poort, XX 184 en 183. —
16. Een Huis en Erve, Lange Keizarswaarsstraat, in de Zaksteeg, O 306. —
17. Dito, naast het voorgaande Perceel, O 207; te zamen in slag. —
18. Dito, Watersteeg, E 96. —
19. Een Huis en Erf, Slootstraat, OO 270. —
20. Het Buitenvoorblijf *Zonnemburg*, buiten de Utrechtsepoort, N° 167.

Advertentiën.

(1533) Na een langdurig lijden, overleed heden, voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Ke in den ouderdom van bijna 56 jaren, ANNA MARIA BARBARA TEN VELTHUIJS, geliefde Echtgenoot G. A. LIEVENDAG.
AMSTERDAM, 13 November 1855.

Men verlangt een bedaarde *Winkelmeid*, R. goed kunnende lezen en schrijven tevens in staat zijnde om het bestuur van een Huis den op zich te nemen. Die hierop acht geeft gel op te geven bij wien men informatie kan bekomen der besloten en franco briefjes, letter Z. bij den Bo handelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel, hoek F lingstraat. (15)

Men verlangt in Noord-Brabant, een *M. M.* kennis der Fransche, tevens eenige goedheid in Engelsche en Hoogduitsche Talen bezit, en de *Wiskun* kan onderwijzen; tegen genot van kost, inwoning, nader te bepalen salaris. Adres met franco brieven, der lett. P. V., aan de Boekhandelaren J. J. ARKST EN Zoon, te 's Hertogenbosch. (15)

Lees Hier.

Men vraagt bij eene fatsoenlijke Familie, van de R Godsdienst, in een der fraaiste dorpen van de Mij 's Bosch, voor een bejaard Heer, inwoning éene, liefst twee fraai gemeubileerde Kamers bestaand met kost, vuur, licht, bewassing en oppassing, verlangende ook huiselijk verkeer. Aanvang te nem met den 16e December aanstaande. Degenen, die gen mogten zijn, zulks tegen aannemelijke voorwaarden te verstrekken, gelieve deze zoo spoedig mogelijk, al vóór of 1e December e. k. bij franco brieven, on letter P. te doen kennen aan het adres van J. HERMAN Boekhandelaar te Breda. (15)

SIROOP LAROZE.

Deze Siroop goedgekeurd door de Akademie van gene kunde en de Artzenymengkundige School te Parijs.

Het blijkt uit proefnemingen, gedaan onder alle lue streken, dat de *Siroop Laroze*, zamengesteld uit tere, zenuw sterkende bast van verschillende soort, voo drend de beste resultaten heeft geleverd in zenuwz ten, als waarin dit middel steeds wordt aangewend. Z wel geneesheeren als zieken hebben de resultaten imt waargenomen in de verzwakking der maag en ingew den, waarvan de siroop de funktien herstelt; de sp vertering wordt er door bevorderd, de diarrhæa, tijdel of chronische onderbuikskwalen en bedorven maag er d genezen; ze voorkomt verval van krachten, tering bevordert de herstelling der zieken. Deze in de gene kundige wereld behaalde voordeelen hebben de hebzue der namakers gewekt die onder mijn naam en hand kening hun ellendig voortbrengsel verkoopen. Ten ein aan dien schandelijk handel een einde te maken, ik de merken mijner fabriekatie veranderd. Elke fla mijner Siroop is gewikkelt in een geel en rood gewate reep papier, waarop aan de eene zijde de naam van J. LAROZE en aan de andere zijde in groote kapitalen d drie letters J. P. L. gedrukt staan, benevens het at pel van het fransche gouvernement, dat er niet mag ontbreken.

De Siroop is verkrijgbaar te Parijs bij J. P. LAROT Apotheker, straat Neuve-des-Petits-Champs, 26.

Dépôts in Holland: te Amsterdam, bij H. H. ULON te Rotterdam, bij VAN SANTEN KOLFF; te 's Hage, J. M. RENESSE; te Haarlem, bij KEUNEN en SCHREUD te Middelburg, bij VAN DE KAMER; te Utrecht, bij G TENVORST; te Groningen, bij KULLENBERG. (13)

(1518) De Erven P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam, heeft uitgegeven:

- I. Handboekje van Godsvrucht, voor de Advent en het Hoogfeest van Kersmis.
 - II. Verzameling van Gezangen bij het Hoogfeest van Kersmis.
 - III. Handboekje ten dienste der Leden van de Broederschap van de H. Barbara.
 - IV. Noveme ter eere van O. L. Vrouwe van Salotte.
- Bovenstaande werkjes worden niet dan op aanvraag commissie gezonden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.